

f.eks. skoleklasser som led i undervisningen overvære en retssag for at få indblik i domstolens arbejde.

Endvidere foreslås det, at reglen i § 32, 2. pkt., 2. led, om rettens adgang til at udelukke personer, som inden for de seneste 10 år har været i fængsel m.v., ophæves. Der findes ikke at være behov for en regel af denne karakter ved siden af bestemmelserne om udelukkelse af hensyn til rettens værdighed, god orden eller opnåelse af en sandfærdig forklaring af et vidne eller en part.

Om den foreslåede bestemmelse henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 1.

9. Udvidelse af straffelovens § 123 om beskyttelse af vidner

9.1. Gældende ret

Efter straffelovens § 123 straffes den, som med trussel om vold forulemper, eller som med vold, ulovlig tvang efter § 260, trusler efter § 266 eller på anden måde begår en strafbar handling mod en person eller dennes nærmeste i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten. Strafferammen er hæfte eller fængsel indtil 6 år, eller under formildende omstændigheder bøde.

Bestemmelsen er indsat i straffeloven ved lov nr. 282 af 29. april 1992. Der henvises herom til Folketingstidende 1991-92, Forhandlingerne, sp. 4519-4522, 4901-4945, 8973-8989, 9140, Tillæg A, sp. 3697-3722, og Tillæg B, sp. 1001-1010.

Bestemmelsen anvender ikke udtrykket »vidne«. I stedet tales om en persons forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten. Det skyldes, at den pågældende i visse tilfælde vil have status som sigtet/tiltalt og ikke som vidne, hvis der er tale om en medgerningsmand, der vælger at aflægge tilståelse også om andres andel i lovovertrædelsen, jf. Folketingstidende 1991-92, Tillæg A, sp. 3711.

Afgrænsningen af begrebet vidnets »nærmeste« må foretages i overensstemmelse med det tilsvarende begreb i retsplejelovens § 171 om, hvem der er fritaget for den almindelige pligt til at afgive forklaring i retten. Som begrundelse for, at den beskyttede personkreds i straffelovens § 123 også omfatter vidnets nærmeste, henvises således i bemærkningerne til lovforslaget til, at hensynet til vidnet selv sidestilles med hensynet til vidnets nærmeste i vidnefritagelsesreglen i retsplejelovens § 171, jf. Folketingstidende 1991-92, Tillæg A, sp. 3711.

Om udtrykket »nærmeste« i retsplejelovens § 171 anføres i betænkning nr. 316/1962 om vidner, s. 50:

»Udtrykket omfatter i hvert fald ægtefælle, slægtninge i lige linie og søskende; adoptiv- og plejebørn samt adoptiv- og plejeforældre vil som regel omfattes af reglen. Under hensyntagen til forholdene i den enkelte familiekræds, vil bestemmelsen yderligere kunne omfatte samlevende, forlovede, andre slægtninge, som den pågældende er nært knyttet til, samt nært besvogrede.«

9.2. Forslaget i handlingsplanen

I handlingsplanen foreslås en udvidelse af den beskyttede personkreds efter straffelovens § 123 om vold og trusler m.v. mod vidner og vidners nærmeste.

Det anføres således, at bestemmelsen ikke er dækkende i alle forekommende situationer. En trussel om simpel vold, der fremsættes over for f.eks. vidnets arbejdsgiver for at påvirke vidnets forklaring, er således hverken kriminaliseret efter bestemmelsen i straffelovens § 266 om trusler eller bestemmelsen i straffelovens § 123 om beskyttelse af vidner.

9.3. Justitsministeriets overvejelser

Som eksemplet i handlingsplanen viser, kan der opstå situationer, hvor vold og trusler m.v. mod andre end vidnet og vidnets nærmeste er egnede til at påvirke et vidne, som forventes at afgive forklaring eller allerede har afgivet forklaring til politiet eller i retten. Det er Justitsministeriets opfattelse, at forsøg på påvirkning af vidner ved de nævnte midler bør kunne straffes også i de tilfælde, hvor trusler eller lignende fremsættes over for personer, der ikke kan betegnes som den pågældendes nærmeste, men som har en anden tilknytning til vidnet.

Justitsministeriet kan derfor tilslutte sig arbejdsgruppens forslag om at udvide kredsen af personer, der omfattes af straffelovens § 123, til også at omfatte andre end vidnets nærmeste. Det foreslås således, at kredsen af personer, der er omfattet af straffelovens § 123, også kommer til at omfatte andre personer, der har en tilknytning til vidnet.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3.

10. Andre muligheder for vidnebeskyttelse

10.1. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder en række regler, der giver mulighed for at beskytte vidner i straffesager.

Ovenfor under pkt. 7 er der redegjort for muligheden for at anvende anteciperet indenretlig afhøring i tilfælde, hvor hensynet til muligheden for at opnå en sandfærdig forklaring taler herfor. Under pkt. 8 beskrives et forslag om ændring af retsplejelovens § 32, der skal lempe betingelserne for at udelukke grupper